

Indholdsplan for SFO/Odense Friskole

Indhold:

Skole-og menneskesyn	side 2
Pædagogik.....	side 3
Indskolingshusets struktur og dagligdag.....	side 5
Aktiviteter og traditioner.....	side 6
Samarbejde.....	side 7
Konklusion og invitation.....	side 9

Skole- og menneskesyn

SFO er etableret under Odense Friskole og arbejder derfor efter skolens målsætninger, der kan sammenfattes efter det Grundtvig/Koldske menneskesyn: Opdragelse og oplysning der respekterer og baserer sig på det enkelte barns autonomi. Dermed menes ikke egoisme som en form for livsholdning, men snarere retten til at være individuel og værdsætte andres forskellighed. Det individuelle har i vores øjne først sin berettigelse, når det tænkes ind i et fællesskab. Vi vægter fællesskabet og tilstræber at skabe et miljø, hvor børnene føler sig trygge blandt kammerater og voksne, et sted hvor børnene både kan være sig selv og samtidig styrke deres venskaber. Dette er betinget af, at børnene lærer at tage ansvar og vise hensyn. Kun derved opstår et trygt miljø, der er en forudsætning for en stadig stimulering af fantasi- og følelsesliv. Ligeledes er en god og respektfuld omgangstone vigtig hos os, fordi den er selve udgangspunktet for et konstruktivt og udviklende samvær – for både børn og voksne. I en informationstid hvor alle domineres af ikke mindst massemediernes konstante indflydelse, er det vigtigt at have en skærpet opmærksomhed på sprog, idet vi mener, at sprog, liv og handling hænger uløseligt sammen. Disse holdninger og dette skole- og menneskesyn kan kun praktiseres gennem et frugtbart samarbejde med forældre, der er levende engagerede i deres børns skoleliv.

Pædagogik

SFO er per definition børnenes fritid. Derfor er en af de vigtigste beskæftigelser leg i såvel struktureret som fri form. Den strukturerede leg er kendetegnet ved, at den er planlagt på forhånd af en voksen – eller af børn og voksne i fællesskab. Den frie leg foregår spontant børnene imellem. Igennem legen styrkes de kompetencer man som 5–10 årig udvikler.

Legen har afgørende betydning for barnets inddragelse i samfundet, idet barnets leg i 5–10 års alderen udvikles til regellege, som giver mulighed for styrkeprøver, at afprøve sig selv i forhold til kammerater og finde sin sociale position og derved finde venskabsrelationer. De systematiserer og legen afspejler verden omkring dem, idet de opbygger små samfund med realistiske detaljer. I forbindelse med legeprocessen tilegner børnene sig en viden om den virkelighed, de afspejler i legen. De udviser begyndende omsorg og rummelighed for hinanden og tænker over, hvordan de skal opføre sig overfor hinanden. Samtidigt vokser selvstændigheden og sproget udvikler sig til at blive mere nuanceret. De lærer at skelne mellem fantasi og virkelighed, og udvikler en tydelig retfærdighedssans. De sammenligner sig med hinanden og udviser kritisk sans over for egen præstation. I legen samler og systematiserer/afprøver de fin- og grovmotoriske færdigheder blandt andet ved (spil og byggeklodser, tegne, klippe, sy, male osv.) som grovmotorisk (løbe, klatre, gribe osv.)

Relationer til omgivelserne er delt i to:

De voksne er vigtigst - forældre allervigtigst - fordi de er den trygge base og modeller for, hvordan mennesker bør leve og omgås hinanden.

De jævnaldrende er først og fremmest legekammerater.

Legen er det grundlæggende i barnets udvikling, idet barnet gennem leg bearbejder oplevelser og udvikler både fysiske og psykiske kompetencer. Som pædagoger er vi derfor til stede som tryk base og inspirator til videre udvikling. Gennem iagttagelse af børnene evaluerer vi deres aktuelle individuelle niveau og tilbyder dem aktiviteter med udfordringer, som vil fremme en fortsat udvikling. Vi bestræber os fra starten på at møde børnene i øjenhøjde, for på den måde, at skabe gensidig tillid og tryghed. Dette opnås eksempelvis gennem hyggestunder med samtaler, fortælling og højtlesning. Det er vigtigt, at børnene fornemmer, at deres meninger bliver hørt, og at de har medindflydelse på de aktiviteter, de tilbydes. Børnene er med til at træffe beslutninger og lærer at forhandle og indgå kompromiser.

Vi bestræber os på, at skabe rummelige og inkluderende miljøer for børnene, så alle bliver givet mulighed

for, at være en del af fællesskabet. Fællesskaber er vigtige, fordi de skaber samhørighed. Det er igennem interaktion og refleksion med andre at vi udvikler vores identitet og potentiale.

I forhold til det ovenfor beskrevne mener vi, at:

Vi støtter børnenes daglige udvikling, ved at stille nysgerrige spørgsmål til børnenes færden i såvel leg som sociale situationer.

Vi støtter børnenes sociale udvikling ved at arrangere fælles lege/aktiviteter/ture ud af huset med få eller flere deltagere.

Vi giver børnene mulighed for at øve grovmotoriske færdigheder ved at bruge skolens legeplads og gymnastiksal til leg og boldspil. Herudover laver vi udflugter til f.eks. boldbaner, badmintonhallen og naturområder.

Børnenes finmotorik styrkes ved at tegne, male, klippe, klistre og sy, ligesom der indkøbes legetøj (for eksempel plusklodser og andre byggeklodser) der er med til at udvikle denne kompetence.

Det er vigtigt at vægte traditioner højt og følge kalenderårets højtider og mærkedage. Ligesom vi følger årstiderne og inspireres til aktiviteter der har særlig tilknytning til forår, sommer, efterår og vinter. Vi arrangerer udflugter, forældrekafe, julefest, halloween og andet, hvor fællesskabet styrkes.

Både den spontane og planlagte fortælling er en vigtig del af hverdagen. Fortællingen skaber en følelse af samhørighed i fællesskabet og er samtidig med til at styrke den enkeltes fantasi og viden.

Det er vigtigt at holde en god omgangstone blandt børn og voksne. Én gang ugentligt er der klassemøde, hvor klassens trivsel danner udgangspunkt for en snak og fælles fokus.

I forlængelse heraf kan det nævnes, at skolen har udarbejdet en trivselsfolder som kan ses på skolens

hjemmeside. Her uddybes ovenstående.

Mobning er et overgreb, fordi der er tale om en krænkelse – fysisk såvel som psykisk – som kan give store menneskelige omkostninger for barnet. Vi er meget opmærksomme på at minimere mobning. Der er udarbejdet en folder omkring skolens mobbepolitik. Denne folder findes på skolens hjemmeside.

Der er forskel på, om man går i Mini-bh.klasse-1. klasse eller 2.-3.-4. klasse. De mindste har større behov for samvær med voksne og mere brug for personlig hjælp og derfor er der flere medarbejdere tilknyttet denne gruppe. De større er bedre selvhjulpne og har derfor færre voksne i gruppen. Der finder en gradvis udlusning sted, når man går i 3.-4. klasse. Aktiviteterne for de større børn er anderledes og der forventes et stadigt større medansvar for at huske aftaler, klokkeslæt osv.

Det er dog vigtigt at understrege, at vores SFO er et åbent hus, hvor børnene frit kan færdes i alle grupper. Der forekommer naturligvis aktiviteter, hvor kun den enkelte gruppes børn kan deltage, men principielt er alle velkomne i alle grupper, når der leges.

Det er vores mål, at børnene, når de forlader 3.- 4. klasse, har udviklet sig til at være selvstændige, tillidsfulde, trygge, nysgerrige, kritiske, udforskende, gode kammerater, omsorgsfulde medmennesker og alt hvad der skal til for at begå sig i en verden, hvor de omgivende voksne bliver færre og forventningerne til selvstændighed større.

Vores pædagogiske målsætninger er følgende:

- Kropsbevidsthed og motorik - gennem fysiske aktiviteter.
- Forståelse for forskellighed - aktiviteter hvor opmærksomheden er rettet mod den sociale del. Dvs. med det formål, at børnene lærer at acceptere hinandens kompetencer og begrænsninger
- Skabe udendørs aktiviteter passende til årstiden, og samtidig benytter os af omkringliggende faciliteter, som parker, legepladser og sportsområder.
- Vi vægter trivsel højt, og derfor vil det altid være et af vores fokuspunkter.
- I forhold til 3. klasse og klubben, ønsker vi at øge deres selvstændighed, ansvar og egen bestemmelse.
- Styrkelse af børnenes fokus på fællesskab, og vigtigheden af at indgå i forpligtende og uforpligtende fællesskaber.
- Vi evaluerer løbende igennem skoleåret, SFOens struktur og rammesætning.

Indskolingshusets struktur og dagligdag

Indskolingshuset er en selvstændig stor bygning der er placeret centralt i tilknytning til Odense Friskoles øvrige bygninger. Lokalerne anvendes til undervisning om formiddagen og SFO om eftermiddagen af børn fra 0.-3. klasse. Husets fysiske struktur er opdelt således, at der er fire klasselokaler. Et fællesrum og et køkken på hver etage. Børnene fra 0.-1. klasse holder til i stueetagen, mens 2.-3. klasse holder til på 1. sal. Denne opdeling gælder både i skole- og SFO-tid, uden at den dog begrænser børnenes samvær i frikvarter og eftermiddagstimer. Sagt anderledes: Børnene kan færdes frit i huset og besøge hinanden.

Hvert år den 1. marts starter Mini-SFO for de nye børn som skal starte i skole. I den forbindelse rykkes 3. klasse ud af indskolingshuset og ind i klasseværelserne på torvet hvor vi har eftermiddagsklub for 3-4 klasse.

Medarbejdere

Der er 9 medarbejdere i huset. De fordeles således: I stueetagen er der 4 pædagoger, og 1 lønnet halvårspraktikant. På 1. sal er der 2 pædagoger, 2 pædagogmedhjælpere og 1 øvelsespraktikant. Medhjælperne er ansat maksimalt i 2 år, da jobbet gerne skulle være et springbræt til videre uddannelse.

I forbindelse med Mini-SFO ansætter vi årligt 1 pædagog og 1 medhjælper i en tidsbegrænset stilling på 16 uger.

I klubben er der tilknyttet 1 pædagog, og der kan opnormeres med en medhjælper, hvis der er mange der tilmelder sig klub.

Dagligdagen

Når skoledagen er slut, ryddes der op i klasselokalerne. Herefter starter SFO. Børnene vender deres skilt og derved får vi et overblik over hvem der er i SFO. Børnene afleverer deres skoletasker i kældergarderoben, hvorefter de leger frit eller går i gang med dagens planlagte aktiviteter. Kl. 14.00 kaldes grupperne til samling hvor de spiser deres medbragte eftermiddagsmadpakke. Det er også her der bliver givet informationer om arrangementer og aktiviteter. Formålet med samling: Børnene får noget at spise og drikke, der gives fælles beskeder, der løses eventuelle konflikter og de ser gruppen som en helhed. De voksne har samtidig lejlighed til at holde sig ajour med det enkelte barns tilstedeværelse og velbefindende.

Sidst på dagen samles børn og voksne i stueetagens fællesrum, hvilket giver overskuelighed og intimitet for de børn, der går sent hjem.

I løbet af ugen har vi børn der er tilmeldt musikundervisning. Vi har et samarbejde med Odense Musikskole som tilbyder undervisning fra 0-4 klasse i kor, instrumental undervisning og samspil.

Vores målsætninger for indskolingshusets struktur og dagligdag er følgende:

- Vi vægter i løbet af året at lave tværgående projekter og fælles ture store og små sammen. Derved lærer børnene hinanden at kende på tværs af årgangene og fællesskabet styrkes. Derfor er det af fundamental betydning, at børnene lærer at trives med deres jævnaldrende og med yngre eller ældre kammerater.
- Fokus på oprydning ude og inde, ansvarlighed overfor tingene – at motivere børnene til at holde orden og føle, at det også er deres ting. I den sammenhæng er det desuden vigtigt at fremme forældrenes forståelse for, at der skal afsættes lidt ekstra tid til oprydning, når børnene hentes. Således er en ”lille” ting som oprydning med til at fastholde det forpligtende fællesskab, og der signaleres samtidig overensstemmelse mellem forældre og pædagoger overfor barnet.

Aktiviteter og traditioner

SFO byder på mange forskellige typer af aktiviteter: Indendørs kan børnene klippe, klistre, tegne, male, danse, synge, lave teater, spille bordtennis, bordfodbold og meget andet.

Udendørs fordeler aktiviteterne sig i to kategorier:

I forbindelse med indskolingshuset er der etableret en indbydende legeplads med rum til såvel stille som fysisk udfordrende lege. Den giver mulighed for leg i sandkassen, at klatre, gynge, bygge og løbe eller forsøge sig med mooncars, rulleskøjter, løbehjul, ethjulede cykler, stylder osv. Vi har også en god bålplads med snitteværksted, hvor aktiviteter omkring ilden appellerer til børnenes sanser. Vi arrangerer jævnligt udflugter, hvor byens mangeartede tilbud benyttes. I sommerhalvåret er vi tit på fodboldklubben OKS's baneanlæg samt områdets parker, hvor vi leger og spiller bold. I vinterhalvåret tager vi hver fredag en gruppe børn med til badminton i OBK. Vi forsøger, så vidt muligt, at holde os ajour med begivenheder og tilbud, der kan have børnenes interesse.

I SFO værner vi om de traditioner, som fortæller os noget om vores kultur og fælles historie. Til højtiderne jul, fastelavn og påske arrangerer vi forskellige aktiviteter, som passer til højtiden.

Derudover har vi gennem årene opbygget vores egne traditioner bl.a. halloweenfest, som vi også finder betydningsfulde, fordi de er med til at styrke fællesskabet. En gang om måneden inviteres forældre og børn til forældre kaffe hvor vi sammen med en gruppe børn bager og serverer kaffe.

Disse månedlige sammenkomster giver et afbræk i hverdagen og styrker forholdet mellem hjemmet og SFO. Til forældre kaffe får forældrene også rig mulighed for at snakke med hinanden om stort og småt. Årligt tilbagevendende begivenheder er også forældremøder, sommerafslutning, børnefest og julefest.

I løbet af skoleåret har vi projektdage i SFO'en. Der sættes fokus på bestemte emner som børnene kan fordybe sig i f.eks. teater, musik, krop og bevægelse, olympiade, kunst m.m.

Der kan her arbejdes på tværs af grupper og alder, hvilket styrker fællesskabet og børnene får udviklet deres sociale og fysiske kompetencer.

I slutningen af sommerferien deltager fritidsordningen i Cirkus Flick-Flak. Børn og voksne laver i løbet af en uge en seværdig forestilling, som kan opleves i weekenden. Denne uge er med til at give børnene udfordringer og styrke deres selvværd, ligesom den styrker ansvarsfølelsen, fordi det enkelte barn får forpligtende og specifikke opgaver i artistgruppen.

I forhold til det ovenfor beskrevne mener vi, det er vigtigt, at:

- børnene dagligt får rørt sig fysisk
- børnene får stimuleret deres fantasi og kreativitet
- børnene får et indblik i byens kulturelle liv
- fastholde kendte og egne traditioner fordi disse bringer os forståelse for vores kulturelle og historiske baggrund.

Vores målsætninger for aktiviteter og traditioner er følgende:

- At vi i højere grad forholder os til, hvad det vil sige at være en byskole - på godt og ondt. På grund af vores placering centralt midt i Odense har vi muligheder for at benytte os af byens mangeartede tilbud og holde os ajour med aktuelle begivenheder. Vi er samtidig begrænset af manglende muligheder for aktiviteter i naturen, hvilket især mærkes i vinterhalvåret, hvorfor vi vil bestræbe os på at se det som en udfordring – frem for en begrænsning – i vores daglige pædagogiske arbejde at finde nye måder, som kan bringe os udenfor skolens område.
- I grovværksted får vi mulighed for nye kreative aktiviteter hvilket i hverdagen betyder at grupperne kan åbne efter eget ønske og behov.
- Medieverdenen er blevet en del af børnenes hverdag og derfor vil vi forsøge at tilbyde 2.-4. klasse brug af computer, iPads, kamera mv. i forbindelse med projekter i SFO. Derudover vil vi bruge Nintendo Wii og Smartboard under kontrollerede forhold.
- Vi vil være med til at styrke børnenes motoriske færdigheder, ved leg og bevægelse i gymnastiksalen eller udendørs.

Samarbejde

Forældre

Vi lægger vægt på en tæt daglig kontakt med forældrene. En tæt daglig kontakt er vigtig så forældrene kan følge deres barns aktuelle trivsel og udvikling. SFO informationer såsom nyhedsbreve, aktivitetskalender, orientering om arrangementer mv. vil løbende være at finde på forældreintra. Ligesom forældrene har forventninger til SFO, har vi også forventninger til dem. Det er vigtigt at forældre løbende holder sig ajour på forældreintra.

Der indgås et forpligtende fællesskab, imellem skole og hjem. Dette forhold er præget af ansvar, tillid og dialog. I løbet af skoleåret inviteres der til planlagte forældremøder, hvor lærere og pædagoger informerer om klassens faglige og sociale udvikling. Én gang årligt afholdes der forældresamtaler hvor SFO også er repræsenteret. Her er det barnets egen trivsel der er i fokus. Herudover er den spontane kontakt mellem forældre og pædagog i hverdagen af afgørende betydning.

SFO'en vil gerne give børnene nogle gode oplevelser og indimellem kræver det ekstra ressourcer. Derfor har vi af og til brug for forældrehjælp til de lidt anderledes udflugter og arrangementer.

Medarbejdere

Den enkelte medarbejders personlige tilgang til arbejdet i SFO er af fundamental betydning. Personlige interesser og ideer bør komme til udtryk i konkrete aktiviteter. Så længe indbyrdes forskellighed og personligt engagement afspejler vores menneskesyn, er det vores overbevisning, at det har en afsmittende effekt på børnene, som på den måde kan lade sig begejstre og både fornemme individet og fællesskabet. Samtidig er det naturligvis vigtigt, at der er konsensus mellem medarbejderne med hensyn til de regler (skrevne og uskrevne), der er gældende i SFO.

Aktiviteter på tværs af grupperne giver god kontakt til kolleger og børn, som man sædvanligvis ikke er sammen med.

Der afvikles projekter 2-3 gange om året på tværs af grupper. Dette udvikler samarbejdet mellem personalet, da det er muligt i en periode på en uge at arbejde sammen og fordybe sig sammen med børnene i et spændende projekt.

Personalet mødes en gang ugentligt for at drøfte pædagogiske emner, med og uden afsæt i børnegrupperne, samtidig bruges tiden til at evaluere eget virke, planlægge aktiviteter, orientere og evaluere. På givne foranledning afsættes tid til ekstraordinært pædagogisk udvalgsarbejde.

Lærerne

Det er afgørende for udviklingen af børnenes faglige og sociale kompetencer, at der finder en dialog og sparring sted mellem klassens lærerteam og den pædagog, der er tilknyttet. Selve indskolingshusets opbygning er med til at fremme dette samarbejde, som bygger på gensidig forpligtelse og ligeværdighed. Som medarbejder er man forpligtet til at informere hinanden i hverdagen når der er relevante oplysninger om det enkelte barn. Dette er med til at skabe en kontinuitet og helhed i dagligdagen for børnene. Derfor deltager den pædagog der er tilknyttet den enkelte gruppe i et ugentligt klassemøde, hvor børnene og de voksne taler om trivsel i klassen, der bruges eksempelvis skuespil og trivselsbarometer, til at hjælpe børnene til at få en større forståelse af deres egen rolle for klassens trivsel som helhed.

Vi har i fællesskab udarbejdet et dokument omkring "fælles retningslinjer for pædagog og lærer". Hvor man kan læse om aftalerne der er indgået og hvorfor.

Fem gange årligt mødes lærere og pædagoger i PTU (På tværs udvalg) til overordnet planlægning (for eksempel fællesarrangementer) samt diskussion om aktuelle emner (pædagogik, nye tiltag, kurser m.m.). Flere gange årligt mødes lærere og pædagoger på hver klasseårgang til drøftelse af aktiviteter i den enkelte klasse. Ligeledes orienteres der om hvordan hver enkelt elev trives i henholdsvis skole og SFO og hvad der kan/skal gøres for at styrke og tilgodese det enkelte barn. Desuden deltager vi i medarbejderrådsmøderne og i de udvalg, der menes at have relevans for SFO. Lærere og pædagoger har bl.a. samarbejde omkring hyttetur i 2-4 klasse. Hvilket betyder at den

pædagog som er tilknyttet klassen deltager i planlægning og afvikling. Derudover er vi med i "Udeskole" for 2-4 klasse. Disse projekter i 2-4 klasse er med til at udvikle et godt samarbejde mellem lærer og pædagog. To gange årligt afholdes der flexuge hvor pædagogerne indgår i undervisningen. Dette giver flere muligheder til den enkelte gruppe da der er flere voksne omkring børnene.

Ledelse

Løbende mødes SFO-personalet med skolens ledelse. Her giver vi en orientering omkring dagligdagen i SFO og der er mulighed for drøftelser af nye pædagogiske tiltag.

SFO leder og tillidsrepræsentant deltager i SU møder 1-2 gange årligt eller efter behov.

SFO-leder deltager i styrelsesmøder. Hver måned afholdes der koordineringsudvalgsmøde hvor leder af SFO deltager.

Andre faggrupper

Berøringen med andre faggrupper finder sted efter behov. Det kan eksempelvis være møde med talepædagog, sundhedsplejerske, skolepsykolog, AKT (Adfærd, Kommunikation og Trivsel er sammen med faglig støtte og motorik en del af skolens kompetencecenter). Yderligere oplysninger kan findes på skolens hjemmeside. Vi vil gerne være en SFO i udvikling ved blandt andet at have studerende fra pædagogseminariet i praktik. Vi syntes det er vigtigt at have et dynamisk og inspirerende hus, hvor vi udvikler os i fælleskab.

I forhold til det ovenfor beskrevne mener vi, det er vigtigt, at:

- der skabes god kontakt mellem forældre og personale, fordi det påvirker børnene på en positiv måde, når der skabes en sammenhæng mellem skole og hjem.
- der er en gensidig forpligtelse til, at lærere og pædagoger orienterer hinanden om børnenes og klassernes velbefindende.
- medarbejderne i SFO'en respekterer hinandens forskellighed og anvender denne på en konstruktiv måde, samtidig med at vi er enige om vores fælles pædagogiske grundlag.
- skolens ledelse holdes løbende orienteret om SFO'ens hverdag.
- børn og voksne har kontakt til omverdenen, derfor gør vi ofte brug af byens kulturelle tilbud. Dette kan være et besøg på en udstilling eller en eftermiddag i teater. Det er vigtigt, at børnene stifter bekendtskab med andre sociale normer, end i de vante rammer på skolen.
- der etableres kontakt til andre faggrupper, når det findes påkrævet.

Vores målsætninger for samarbejde er følgende:

- At finde en individuel og fælles holdning til børnenes omgangstone og væremåde, således at børnene lærer at respektere hinanden, og derved styrkes trivsel for gruppen såvel som den enkelte.
- At være kommunikativ omkring trivsel for det enkelte barn til relevante aktører.
- En fortsat styrkelse af det psykiske og fysiske arbejdsmiljø for medarbejderne i SFO.

Konklusion og invitation

Denne indholdsplan er blevet til på baggrund af indgående drøftelser blandt medarbejdere og ledere og er tænkt som en særlig tydeliggørelse af vores individuelle og fælles målsætninger. Indholdsplanen har således til formål at opstille og fastholde en samlet konsensus for de personer, der er i daglig berøring med SFO: Børn, forældre, SFO medarbejdere, lærere og ledelse. Ved at opstille og nedskrive forskellige målsætninger og gøre sig overvejelser om, hvordan vi sikrer og højner børnenes trivsel, mener vi, at vi på sigt har fået et brugbart redskab, der kan anvendes som udgangspunkt for videre drøftelser. På den måde er indholdsplanen både en konklusion på, hvad vi vil og gør lige nu samt en invitation til, hvorledes vi hele tiden udvikler vores SFO. Der er altså ikke tale om et færdigt arbejdsblad, der stilles på hylden for aldrig at komme ned igen. Det er meningen, at indholdsplanen fremover skal revideres og tilpasses de aktuelle brugere og deres ideer.

Revideret marts 2019.